

WALL STREET POD PRITISKOM TRGOVINSKOG RATA, STRAHUJE SE OD NOVOG RASTA INFLACIJE

PROVJERA ISTINITOSTI ČLANKA

Mentor: Doc. dr. sc. Stella Suljić Nikolaj

Student: Ime i prezime: Patricija Štimec

Studijski smjer: financije

JMBAG: 0081177623

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

1. UVOD

U ovom radu provodi se analiza i provjera istinitosti tvrdnji iz članka „*Wall Street pod pritiskom trgovinskog rata, strahuje se od novog rasta inflacije*“ koji je objavio Novi list 3. ožujka 2025. U tekstu su identificirane ukupno 33 ključne činjenice koje zahtijevaju detaljnu provjeru i potvrdu temeljem dostupnih izvora. Cilj je utvrditi točnost navoda te pružiti objektivnu i provjerenu sliku tema koje članak obrađuje. Članak je dostupan na sljedećoj poveznici:

<https://www.novilist.hr/novosti/svijet/wall-street-pod-pritiskom-trgovinskog-rata-strahuje-se-od-novog-rasta-inflacije/>

33 činjenica koje je potrebno provjeriti:

1. Na Wall Streetu su burzovni indeksi znatno pali i u utorak, drugi dan zaredom.
 - ova činjenica je točna
2. Tržište je i dalje pod pritiskom trgovinskog rata.
 - ova činjenica je točna
3. Washington je uveo carine.
 - Ova činjenica je točna
4. Kanada i Kina su uzvratile carinama.
 - Ova činjenica je netočna
5. Dow Jones indeks oslabio je 1,55 posto, na 42.520 bodova.
 - ova činjenica je točna
6. S&P 500 skliznuo je 1,22 posto, na 5.778 bodova.
 - Ova činjenica je točna
7. Nasdaq indeks pao je 0,35 posto, na 18.285 bodova.
 - Ova činjenica je točna
8. Tržište je pod pritiskom zbog odluke predsjednika SAD-a Donalda Trumpa o uvođenju carina.
 - Ova činjenica je točna
9. Donald Trump uvodi carine od 25 posto na uvoz iz Kanade i Meksika.
 - Ova činjenica je točna
10. Donald Trump povećava carine na uvoz iz Kine za 10 posto, na ukupno 20 posto.
 - Ova činjenica je točna

11. Kanada i Kina odmah su uzvratile uvođenjem carina na američke proizvode.
 - Ova činjenica je netočna
12. Meksiko je najavio protumjere, no nije još odlučio kakve.
 - Ova činjenica je točna
13. Trgovinski rat negativno će utjecati na međunarodno trgovanje.
 - Ova činjenica je točna
14. Trgovinski rat izazvat će usporavanje rasta gospodarstava.
 - Ova činjenica je točna
15. Jučer su pale cijene dionica u gotovo svim sektorima.
 - Ova činjenica je točna
16. Cijene dionica već su neko vrijeme bile povišene.
 - Ova činjenica je točna
17. Na cijene dionica negativno je utjecalo rezanje javne potrošnje u SAD-u.
 - Ova činjenica je točna
18. Na cijene dionica sada negativno utječe i trgovinski rat.
 - Ova činjenica je točna
19. Ulagači strahuju da će carine usporiti rast gospodarstva.
 - Ova činjenica je točna
20. Ben McMillan, direktor u tvrtki IDX Insights, kaže da ulagači strahuju zbog carina.
 - Ova činjenica je točna
21. Uvođenje carina moglo bi ponovno potaknuti rast inflacije.
 - Ova činjenica je točna
22. Inflacija u SAD-u još se uvijek kreće na povišenim razinama.
 - Ova činjenica je točna
23. Američka središnja banka (FED) mogla bi zadržati kamatne stope dulje nego što se očekivalo.
 - Ova činjenica je točna
24. Ulagači se nadaju da bi FED mogao smanjiti kamate u lipnju.
 - Ova činjenica je točna.
25. Ako inflacija poraste, smanjenje kamata je malo vjerojatno.
 - ova činjenica je točna

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

26. Ako FED ipak smanji kamate, to bi značilo da se stanje u gospodarstvu i na tržištu rada pogoršava brže od očekivanog.
- ova činjenica je točna
27. Nasdaq indeks jučer je u jednom trenutku zaronio u područje korekcije, 10 posto ispod rekordne razine.
- Ova činjenica je točna
28. Pred kraj trgovanja Nasdaq se ponešto oporavio.
- Ova činjenica je točna
29. Nasdaq je sada 9,3 posto ispod svoje rekordne razine.
- Ova činjenica je točna
30. I na europskim su burzama cijene dionica jučer pale.
- Ova činjenica je točna
31. Londonski FTSE indeks skliznuo je 1,27 posto, na 8.759 bodova.
- Ova činjenica je netočna
32. Frankfurtski DAX potonuo je 3,54 posto, na 22.326 bodova.
- Ova činjenica je točna
33. Pariški CAC pao je 1,85 posto, na 8.047 bodova.
- Ova činjenica je točna

2. PREDSTAVLJANJE DOKAZA

1) Na Wall Streetu su burzovni indeksi znatno pali i u utorak, drugi dan zaredom.

Tvrdnja da su burzovni indeksi na Wall Streetu znatno pali u utorak, 4. ožujka 2025., drugi dan zaredom, **točna je**. Prema podacima MarketWatch-a i povijesnim cijenama s Yahoo Finance-a, pad burzovnih indeksa započeo je u ponedjeljak, 3. ožujka 2025., a nastavljen je i 4. ožujka. Toga dana Dow Jones Industrial Average izgubio je oko 670 bodova ($\approx 1,6\%$) i zatvorio na približno 42.520 bodova, S&P 500 pao je za oko 1,2 % (na oko 5.778 bodova) (<https://finance.yahoo.com/quote/%5EGSPC/history/>), dok je Nasdaq Composite pao za otprilike 0,4 % (na oko 18.285 bodova) (<https://www.marketwatch.com/livecoverage/stock-market-today-dow-s-p-and-nasdaq-looking-to-rally-after-latest-sharp-sell-off?>). Ovi padovi povezani su s eskalacijom trgovinskih napetosti između SAD-a i Kine. Ti su padovi povezani s eskalacijom trgovinskih napetosti.

2) Tržište je i dalje pod pritiskom trgovinskog rata.

Tvrdnja je točna. U danima oko 4. i 5. ožujka 2025., tržište kapitala u SAD-u i globalno bilo je pod **izraženim pritiskom zbog eskalacije trgovinskog rata**, osobito između SAD-a, Kine i Kanade. Prema analizama objavljenima na *Bloombergu* (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-03-03/stock-market-today-dow-s-p-live-updates>), *Reutersu* (<https://www.reuters.com/markets/global-markets-trading-day-2025-03-18/>, <https://www.reuters.com/markets/global-markets-wrapup-1-2025-03-04/>), tržišni sudionici snažno su reagirali na **uvodenje novih američkih carina te najave protuodgovora iz Kine i Kanade**. Ova neizvjesnost povećala je volatilnost i uzrokovala pad indeksa. Ulagači su izražavali zabrinutost zbog potencijalnog utjecaja tih mjera na globalni gospodarski rast.

3) Washington je uveo carine.

Tvrdnja da je **Washington uveo carine** početkom ožujka 2025. je **točna**. Dana 1. veljače 2025., tadašnji američki predsjednik Donald Trump potpisao je izvršne naredbe kojima su uvedene nove carine: 25% na sav uvoz iz Kanade i Meksika (s izuzetkom kanadskih energetske resursa i minerala, na koje se primjenjuje carina od 10%) te dodatnih 10% na kineske proizvode, koje su naknadno povećane na ukupno 20%. Ove su mjere službeno stupile na snagu 4. ožujka 2025. godine. Trump je odluku obrazložio potrebom za zaštitom nacionalne sigurnosti i sprječavanjem ilegalne imigracije te

trgovine drogom – osobito fentanilom – putem granica s Kanadom i Meksikom. Odluka je donesena u okviru zakonskih ovlasti iz IEEPA zakona (International Emergency Economic Powers Act). Vjerodostojni izvori koji potvrđuju ovu informaciju uključuju službenu stranicu Bijele kuće (<https://www.whitehouse.gov/>), pravne analize uglednih odvjetničkih tvrtki White & Case i Dentons te relevantne medijske portale poput Index.hr. Sve zajedno potvrđuje da je tvrdnja činjenično točna i potkrijepljena pouzdanim, stručnim izvorima.

4) Kanada i Kina su uzvratile carinama.

Tvrdnja da su **Kanada i Kina uzvratile carinama** do 5. ožujka 2025. nije u potpunosti točna. **Kanada je doista reagirala** na način da je 3. ožujka 2025. kanadska vlada donijela odluku o uvođenju protumjera na američke proizvode, uključujući kukuruz, aluminij i određene industrijske kemikalije. Ove carine uvedene su kao izravan odgovor na ranije uvedene američke carine i potvrđene su izjavom kanadskog ministra financija te objavljene u relevantnim ekonomskim medijima. Vjerodostojni izvori uključuju **CBC News** („Canada retaliates with tariffs on U.S. goods in response to Trump duties“, objavljeno 3.3.2025.) te **The Globe and Mail** („Canada imposes counter-tariffs on U.S. imports after new White House sanctions“, 03.03.2025.). S druge strane, **Kina do tog datuma nije službeno uvela nikakve protumjere**, iako je najavila mogućnost uvođenja carina, one još nisu bile konkretizirane niti pravno usvojene do 5. ožujka. Ovu informaciju potvrđuju međunarodni izvori poput **Reutersa** (<https://www.reuters.com/world/americas/canadas-retaliatory-tariffs-us-goods-start-tuesday-pm-trudeau-says-2025-03-04/>, <https://www.reuters.com/markets/canada-requests-wto-consultations-with-us-over-unjustified-tariffs-says-2025-03-05/>) i **South China Morning Posta**, gdje se navodi da Kina „prati situaciju“ i „razmatra odgovore“ (https://www.scmp.com/economy/global-economy/article/3300948/china-hits-back-trump-reciprocal-tariffs-sanctions-us-firms?utm_campaign=3300948%2Cscmp_video_team&utm_medium=share_widget%3Futm_source%3Dyoutube_description%2Creferral&utm_source=copy-link), ali da još nije djelovala (<https://www.reuters.com/world/china/china-impose-extra-tariffs-10-15-various-us-products-march-10-2025-03-04/>). Stoga je tvrdnja djelomično točna: **Kanada jest uzvratila, Kina nije.**

5) Dow Jones indeks oslabio je 1,55 posto, na 42.520 bodova.

Tvrdnja da je **Dow Jones indeks oslabio 1,55 posto, na 42.520 bodova**, za **utorak 4. ožujka 2025.**, **točna je**. Prema podatku objavljenom na Market Watch-u (<https://www.marketwatch.com/livecoverage/stock-market-today-dow-s-p-and-nasdaq-looking-to-rally-after-latest-sharp-sell-off>) te Yahoo Finance-u (<https://finance.yahoo.com/quote/%255EDJI/history/>), Dow Jones Industrial Average toga je dana **pao za 670,25 bodova**, što iznosi **pad od 1,6%**, te je zatvorio dan na **42.520,99 bodova**. Ovaj pad bio je posljedica sve većih napetosti u globalnoj trgovini, s obzirom na to da su Sjedinjene Američke Države uvele nove carine prema ključnim trgovinskim partnerima, uključujući Kinu, Kanadu i Meksiko. Strahovi investitora od ekonomskog usporavanja i povećanja cijena dodatno su pojačali negativan sentiment na tržištu, što je rezultiralo značajnim padom burzovnih indeksa. Navedeno je objavio Associated Pressa (AP News, <https://apnews.com/article/wall-street-stocks-dow-nasdaq-678e36d92cba02d0a04fa2997042285c>), jedna od najstarijih i najpouzdanijih svjetskih novinskih agencija.

6) S&P 500 skliznuo je 1,22 posto, na 5.778 bodova.

Tvrdnja da je **S&P 500 skliznuo 1,22 posto, na 5.778 bodova**, točna je ako se odnosi na **utorak, 4. ožujka 2025. godine**. Prema podacima Reutersa (<https://www.reuters.com/markets/us/futures-steady-after-wall-st-selloff-trade-war-worries-2025-03-04/>), S&P 500 indeks **pao je za 71,92 boda**, što predstavlja **pad od 1,2 %** i **zatvorio se na 5.778,15 bodova**. Ovaj pad dogodio se uslijed sve većeg tržišnog pritiska izazvanog zaoštavanjem trgovinskih napetosti između SAD-a i njegovih vanjskotrgovinskih partnera, ponajviše Kine i Kanade, kao i zbog zabrinutosti oko budućih poteza američke središnje banke (FED). Ulagачi su reagirali osjetljivo na sve signale vezane uz kamatne stope, a kombinacija geopolitičke neizvjesnosti i makroekonomskih faktora rezultirala je općim padom na burzama. Dakle, tvrdnja je **točna**, uz potvrdu iz **vjerodostojnog i aktualnog izvora**.

7) Nasdaq indeks pao je 0,35 posto, na 18.285 bodova.

Tvrdnja da je **Nasdaq indeks pao za 0,35 posto, na 18.285 bodova**, **točna je** ako se odnosi na **utorak, 4. ožujka 2025. godine**. Prema podacima Yahoo Finance-a (<https://finance.yahoo.com/quote/%5EIXIC/history/>), **Nasdaq Composite indeks pao je za 64,28**

bodova, što predstavlja **pad od točno 0,35%** i **zatvorio je dan na razini od 18.285,16 bodova**. Ovaj pad dogodio se u kontekstu sve izraženijih tržišnih tenzija vezanih uz trgovinske politike SAD-a, kao i općih makroekonomskih izazova, uključujući neizvjesnost oko inflacije i daljnjih poteza Federalnih rezervi. Zabrinutost investitora zbog moguće eskalacije trgovinskog rata dodatno je opteretila tehnološke dionice, koje su ključna komponenta Nasdaqa. Stoga je ova brojčana tvrdnja potpuno **točna**, uz oslonac na **relevantan i vjerodostojan izvor** koji pokriva dnevna tržišna kretanja.

8) Tržište je pod pritiskom zbog odluke predsjednika SAD-a Donalda Trumpa o uvođenju carina.

Tvrdnja da je tržište pod pritiskom zbog odluke predsjednika SAD-a Donalda Trumpa o uvođenju carina **točna je** i potkrijepljena relevantnim izvorima i podacima. Nakon što je Donald Trump 20. siječnja 2025. ponovno preuzeo dužnost kao 47. predsjednik SAD-a, njegova administracija vrlo brzo krenula je s agresivnijom trgovinskom politikom. Početkom ožujka 2025., konkretno 3. ožujka, Trump je najavio uvođenje novih carina od 25 % na robu iz Kanade i Meksika te povećanje carina na kineske proizvode s 10 % na ukupno 20 %. Ove najave uzrokovale su trenutačnu reakciju tržišta: ulagači su se zabrinuli zbog mogućeg usporavanja globalne trgovine i rasta inflacije, što je rezultiralo padom glavnih burzovnih indeksa u SAD-u. Bloomberg (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-03-03/canada-mexico-currencies-drop-as-trump-confirms-looming-tariffs>) i Reuters (<https://www.reuters.com/markets/us/wall-street-hit-by-trump-tariffs-canada-mexico-2025-03-03>) kao i mnogi drugi izvori su izvijestili o toj situaciji u svojim ekonomskim analizama 3. i 4. ožujka 2025., potvrđujući da su najavljene carine bile glavni faktor pada burzi i povećane volatilnosti. Odluke Trumpove administracije stvorile su nesigurnost među ulagačima, što je dodatno pojačalo pritisak na financijska tržišta.

9) Donald Trump uvodi carine od 25 posto na uvoz iz Kanade i Meksika.

U ožujku 2025. godine, američki predsjednik Donald Trump najavio je uvođenje carina od 25% na robu iz Kanade i Meksika. Ova odluka temeljila se na aktivaciji Zakona o međunarodnim izvanrednim ekonomskim moćima (IEEPA), pri čemu je Trumpova administracija navela da je mjera odgovor na „nacionalnu izvanrednu situaciju“, povezanu s ilegalnom migracijom i krijumčarenjem droga, osobito

fantanila, preko južne granice. Službeni dokument Bijele kuće potvrđuje ovu odluku: “President Donald J. Trump Imposes Tariffs on Imports from Canada, Mexico, and China,” objavljen 2. ožujka 2025. (<https://www.whitehouse.gov/fact-sheets/2025/02/fact-sheet-president-donald-j-trump-imposes-tariffs-on-imports-from-canada-mexico-and-china/>). Iako je administracija tvrdila da su mjere neophodne radi zaštite nacionalne sigurnosti, brojni pravni i ekonomski stručnjaci upozorili su da bi mogle biti protivne zakonskim okvirima. Ove sumnje potvrdio je Savezni sud SAD-a 28. svibnja 2025., presudivši da su carine nezakonite jer je predsjednik prekoračio svoje ovlasti prema IEEPA-i. Prema izvještaju *The Washington Posta*, sud je odlučio da situacija na granici nije ispunjavala uvjete za izvanredno stanje koje bi opravdalo ovakvu trgovinsku mjeru (<https://www.washingtonpost.com/business/2025/05/28/trump-tariffs-trade-court-ruling/>).

10) Donald Trump povećava carine na uvoz iz Kine za 10 posto, na ukupno 20 posto.

U ožujku 2025. godine, američki predsjednik Donald Trump povećao je carine na uvoz iz Kine za dodatnih 10%, čime je ukupna stopa carina na kineske proizvode porasla na 20%. Odluka je donesena 4. ožujka 2025., izmjenom izvršne naredbe 14195, a provedena je kao dio šire kampanje protiv ilegalne trgovine sintetičkim opioidima, posebno fentanilom, za koju je Trumpova administracija optužila kineske vlasti (Federal Register, The Daily Journal of United States Government, <https://www.federalregister.gov/documents/2025/02/07/2025-02408/imposing-duties-to-address-the-synthetic-opioid-supply-chain-in-the-peoples-republic-of-china?>).

11) Kanada i Kina odmah su uzvratile uvođenjem carina na američke proizvode.

U početku ožujka 2025. godine, nakon što je administracija predsjednika Donalda Trumpa 4. ožujka uvela nove carine na uvoz iz Kanade i Kine, Kanada je odmah odgovorila uvođenjem carina od 25% na američke proizvode u vrijednosti od 20 milijardi dolara. Kanadska vlada je jasno najavila da će ove mjere ostati na snazi sve dok SAD ne povuče svoje carine, a premijer Justin Trudeau istaknuo je i mogućnost daljnjeg proširenja carina na dodatne proizvode u vrijednosti od 86 milijardi dolara ako se trgovinska politika SAD-a ne promijeni (Government of Canada, <https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2025/03/canada-announces-robust-tariff-package-in-response-to-unjustified-us-tariffs.html>). S druge strane, Kina nije odmah uvela nove carine, već ih je najavila nekoliko dana kasnije, od 10. ožujka 2025., uvodeći dodatne tarife od 10 do 15 posto

na američke poljoprivredne proizvode poput soje, piletine i svinjetine. Osim toga, Kina je poduzela i druge trgovinske mjere, uključujući kontrole na američke tvrtke i obustavu uvoza određenih proizvoda, no zadržala je otvorenost za daljnje pregovore sa SAD-om The State council information office, http://english.scio.gov.cn/pressroom/2025-03/04/content_117745246.html?). Ove uzvratne mjere dodatno su povećale trgovinske tenzije između SAD-a i njegovih ključnih partnera.

12) Meksiko je najavio protumjere, no nije još odlučio kakve.

U ožujku 2025. godine, nakon što su Sjedinjene Države uvele carine na uvoz iz Meksika, ta je zemlja najavila mogućnost uvođenja protumjera, ali još nije donijela konačnu odluku o njihovom opsegu i načinu provedbe. Meksička vlada izrazila je zabrinutost zbog negativnih posljedica američkih carina na bilateralne trgovinske odnose i domaće gospodarstvo, ali je istovremeno pokazala spremnost za pregovore kako bi se izbjegla eskalacija sukoba. Prema izvještaju *Reutersa* iz ožujka 2025., meksičke vlasti aktivno prate razvoj situacije te razmatraju različite opcije protumjera prije donošenja konačne odluke (<https://www.reuters.com/world/americas/mexico-could-seek-other-trade-partners-after-us-tariffs-president-says-2025-03-05/>).

13) Trgovinski rat negativno će utjecati na međunarodno trgovanje.

Na početku ožujka 2025. godine, stručnjaci i ekonomski analitičari upozoravali su da bi najnoviji trgovinski rat između SAD-a, Kine, Kanade i Meksika mogao imati značajno negativan utjecaj na međunarodnu trgovinu. Povećanje carina i uzvratne mjere prijete usporavanjem globalnog rasta, poremećajima u opskrbnim lancima te povećanjem cijena za potrošače i tvrtke širom svijeta. Prema izvještaju *Međunarodnog monetarnog fonda* (MMF), trgovinski sukobi povećavaju nesigurnost na tržištima i smanjuju ulaganja, što može usporiti gospodarski oporavak nakon pandemije (<https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2025/04/22/the-global-economy-enters-a-new-era?>, <https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/WP/2025/English/WPIEA2025147.ashx?>). Također, analiza *Svjetske trgovinske organizacije* (WTO) naglašava da carine i protekcionističke mjere štete slobodnoj trgovini i dugoročno štete globalnoj ekonomiji (WTO, https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/trade_outlook25_e.pdf?). Ove procjene potvrđuju da trgovinski rat, započet u ožujku 2025., ima realnu prijetnju za stabilnost i rast međunarodne trgovine.

14) Trgovinski rat izazvat će usporavanje rasta gospodarstava.

Tvrdnja da će trgovinski rat izazvati usporavanje rasta gospodarstava, je točna. Prema najnovijim podacima Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD), trgovinske politike koje je uveo američki predsjednik Donald Trump, uključujući uvođenje visokih carina na robu iz Kine, Kanade i Meksika, značajno su usporile ekonomski rast u Sjedinjenim Američkim Državama, Kanadi i Meksiku (https://www.oecd.org/en/publications/2025/03/oecd-economic-outlook-interim-report-march-2025_47a36021.html?, <https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2025/06/global-economic-outlook-shifts-as-trade-policy-uncertainty-weakens-growth.html?>).

15) Jučer su pale cijene dionica u gotovo svim sektorima.

Tvrdnja da su početkom ožujka 2025. cijene dionica pale u gotovo svim sektorima, je točna (<https://finance.yahoo.com/quote/%5EGSPC/history/>, <https://www.marketwatch.com/livecoverage/stock-market-today-dow-s-p-and-nasdaq-looking-to-rally-after-latest-sharp-sell-off?>). Tog dana, globalna tržišta kapitala doživjela su značajan pad zbog najava američkog predsjednika Donalda Trumpa o uvođenju novih carina na robu iz Kanade, Meksika i Kine. Ove najave izazvale su strahove od trgovinskog rata, što je rezultiralo velikim padovima na tržištima.

16) Cijene dionica već su neko vrijeme bile povišene.

Tvrdnja da su cijene dionica već neko vrijeme bile povišene prije ožujka 2025. je točna. Analize financijskih tržišta pokazuju da su globalni indeksi, poput S&P 500 i Nasdaq Composite, bilježili kontinuirani rast tijekom posljednjih šest mjeseci zbog optimizma investitora vezanog uz gospodarski oporavak i tehnološki sektor. Međutim, taj rast je doveo do visoke valorizacije dionica, što je povećalo ranjivost tržišta na vanjske šokove poput trgovinskih tenzija. Ova informacija potvrđena je podacima iz veljače 2025. od strane *Bloomberga* (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2025-02-17/stock-market-today-dow-s-p-live-updates?>).

17) Na cijene dionica negativno je utjecalo rezanje javne potrošnje u SAD-u.

Tvrdnja da je rezanje javne potrošnje u SAD-u negativno utjecalo na cijene dionica u ožujku 2025. godine, je točna. Prema izvještaju *Reutersa* od 21. veljače 2025., smanjenje savezne potrošnje, uključujući otpuštanje tisuća zaposlenika od strane novoosnovanog Ministarstva za učinkovitost vlade (DOGE) (<https://www.reuters.com/markets/us/tariffs-federal-government-spending-cuts-restrain-us-business-activity-2025-02-21/?>, <https://www.reuters.com/markets/us/tariffs-federal-government-spending-cuts-restrain-us-business-activity-2025-02-21/?>), pridonijelo smanjenju poslovne aktivnosti u SAD-u. *S&P Global* je izvijestio da je poslovna aktivnost pala na najnižu razinu u posljednjih 17 mjeseci, što je negativno utjecalo na tržište dionica (<https://www.pmi.spglobal.com/Public/Home/PressRelease/c3a10cc3461d4d8aa1758082292e7358?>).

18) Na cijene dionica sada negativno utječe i trgovinski rat.

Tvrdnja da trgovinski rat sada negativno utječe na cijene dionica, je točna. Prema izvještajima s početka ožujka 2025., povećanje carina i trgovinskih tenzija između SAD-a, Kine, Kanade i Meksika izazvalo je nesigurnost na tržištima, što je rezultiralo značajnim padovima cijena dionica u gotovo svim sektorima. Investitori su zbog straha od usporavanja globalnog rasta i poremećaja u opskrbnim lancima smanjili ulaganja, što je dodatno pritisnulo tržište. Ove informacije potvrđene su u analizi *Wall Street Journala* iz ožujka 2025. (https://www.wsj.com/finance/stocks/global-stocks-markets-dow-news-03-04-2025-89e4626f?gaa_at=eafs&gaa_n=ASWzDAhmruelgVtT1Ilh0Czood3duatUTnOUbD3GF8SBBb3Kait3chkRvy9R&gaa_sig=E5ZMqKBiKHLyJxhNvWswdxDcdp8Emu-ln3Ratnav0-L8vizR-LN6BG_q7eri5oMjW9gYGVFBWjlbXH7G46wHPw%3D%3D&gaa_ts=68cd2683&).

19) Ulagачi strahuju da će carine usporiti rast gospodarstva.

Tvrdnja da ulagači strahuju da će carine usporiti rast gospodarstva, je točna. Prema izvještaju *Reutersa* od 3. lipnja 2025., predsjednik Chicago Federal Reserve-a, Austan Goolsbee, upozorio je da bi američke uvozne carine mogle brzo povećati inflaciju, dok bi njihov utjecaj na usporavanje gospodarstva mogao biti vidljiv tek kasnije (<https://www.reuters.com/business/feds-goolsbee-says-tariffs-could-boost-inflation-quickly-take-longer-slow-2025-06-03/?>). Goolsbee je istaknuo da poslovni lideri planiraju prenijeti troškove povezane s carinama na potrošače, što bi moglo povećati inflaciju unutar mjesec ili

dva. Međutim, bilo kakvo usporavanje gospodarstva moglo bi kasnije biti vidljivo u podacima. Izrazio je zabrinutost da bi takve carine, dio trgovinskih politika predsjednika Donalda Trumpa, mogle dovesti američko gospodarstvo prema „stagflaciji“, karakteriziranoj rastom cijena i smanjenjem zaposlenosti. Također je naglasio nesigurnost u donošenju politika zbog tih carina, sugerirajući da bi, ako bi ekonomski uvjeti vratili na razine prije carina, Federalne rezerve mogle značajno smanjiti kratkoročne kamatne stope. Međutim, oprezno je pristupio donošenju čvrstih prognoza uslijed trenutne volatilnosti, ukazujući da bi daljnje povećanje carina moglo ozbiljno naštetiti domaćoj proizvodnji i zakomplicirati odluke monetarne politike.

20) Ben McMillan, direktor u tvrtki IDX Insights, kaže da ulagači strahuju zbog carina.

Tvrdnja da Ben McMillan, direktor u tvrtki IDX Insights, kaže da ulagači strahuju zbog carina, je točna. McMillan je u intervjuu za Reuters (<https://www.reuters.com/markets/us/futures-steady-after-wall-st-selloff-trade-war-worries-2025-03-04/?>) od 5. ožujka 2025. izjavio: “Equity valuations have been very elevated and there's been yellow flags all over the horizon given moves to cut government spending. Now on top of that, we have all this rhetoric around tariffs.”

21) Uvođenje carina moglo bi ponovno potaknuti rast inflacije.

Tvrdnja da uvođenje carina može ponovno potaknuti rast inflacije, je točna. Prema izvještaju Reutersa (<https://www.reuters.com/business/feds-goolsbee-says-tariffs-could-boost-inflation-quickly-take-longer-slow-2025-06-03/?>) od 3. lipnja 2025., predsjednik Chicago Federal Reserve-a, Austan Goolsbee, upozorio je da bi američke uvozne carine mogle brzo povećati inflaciju, dok bi njihov utjecaj na usporavanje gospodarstva mogao biti vidljiv tek kasnije. Goolsbee je istaknuo da poslovni lideri planiraju prenijeti troškove povezane s carinama na potrošače, što bi moglo povećati inflaciju unutar mjesec ili dva. Međutim, oprezno je pristupio donošenju čvrstih prognoza uslijed trenutne volatilnosti, ukazujući da bi daljnje povećanje carina moglo ozbiljno naštetiti domaćoj proizvodnji i zakomplicirati odluke monetarne politike.

22) Inflacija u SAD-u još se uvijek kreće na povišenim razinama.

“Financira Europska unija – NextGenerationEU. Izneseni stavovi i mišljenja samo su autorova i ne odražavaju nužno službena stajališta Europske unije ili Europske komisije, kao ni stajališta Agencije za elektroničke medije ni Ministarstva kulture i medija. Europska unija i Europska komisija, kao ni Agencija za elektroničke medije ni Ministarstvo kulture i medija ne mogu se smatrati odgovornima za njih”

Tvrdnja da je inflacija u SAD-u u ožujku 2025. godine bila povišena, je točna. Prema podacima *U.S. Bureau of Economic Analysis* (BEA), indeks osobne potrošnje (PCE) porastao je za 0,3% u veljači, što je dovelo do godišnjeg povećanja od 2,5%. Kada se izuzmu cijene hrane i energije, osnovna PCE inflacija porasla je za 0,4% u veljači, što je rezultiralo godišnjim porastom od 2,8%. Ovi podaci ukazuju na to da inflacija u SAD-u ostaje iznad cilja Federalnih rezervi od 2%, što je izazvano višim troškovima potrošnje i povećanjem cijena usluga. Očekuje se da će ovi inflacijski pritisci utjecati na odluke o kamatnim stopama u nadolazećim mjesecima.

23) Američka središnja banka (FED) mogla bi zadržati kamatne stope dulje nego što se očekivalo.

Tvrdnja da bi američka središnja banka (FED) mogla zadržati kamatne stope dulje nego što se očekivalo u ožujku 2025. godine, je točna. Prema izvještaju Reutersa (<https://www.reuters.com/business/feds-goolsbee-says-tariffs-could-boost-inflation-quickly-take-longer-slow-2025-06-03/>) od 3. lipnja 2025., dužnosnici FED-a, uključujući predsjednicu Chicaga Austana Goolsbeeja, naglasili su potrebu za strpljivim pristupom monetarnoj politici zbog nesigurnosti uzrokovane trgovinskim tarifama. Goolsbee je istaknuo da bi povećanje cijena moglo brzo utjecati na inflaciju, dok bi usporavanje gospodarstva moglo biti vidljivo tek kasnije. Ovaj oprezan pristup sugerira da bi FED mogao zadržati kamatne stope dulje nego što se prethodno očekivalo.

24) Ulagачi se nadaju da bi FED mogao smanjiti kamate u lipnju.

Tvrdnja da su ulagači u ožujku 2025. godine očekivali da bi američka središnja banka (Federal Reserve System, FED) mogla smanjiti kamate u lipnju, bila je točna (<https://www.reuters.com/business/traders-boost-bets-fed-rate-cuts-after-ppi-jobless-claims-data-2025-06-12/>). Prema podacima s početka ožujka 2025., tržišta su procjenjivala vjerojatnost smanjenja kamatnih stopa na lipanjskom sastanku FOMC-a na oko 62,5%, dok je vjerojatnost nepromijenjene stope bila oko 27,4% (<https://www.reuters.com/markets/us/futures-edge-higher-investors-await-fed-decision-2025-03-19/>, <https://www.cmegroup.com/markets/interest-rates/cme-fedwatch-tool.html>). Međutim, kako se približavao lipanj, situacija se promijenila. Nakon objave izvještaja o zapošljavanju u veljači, koji su pokazali solidan rast broja radnih mjesta i nisku stopu nezaposlenosti, vjerojatnost smanjenja kamatnih stopa u lipnju, se smanjio. Ovaj pad vjerojatnosti ukazuje na to da su ulagači smanjili očekivanja o

smanjenju kamatnih stopa zbog jačih od očekivanih ekonomskih pokazatelja. Dakle, iako su ulagači u ožujku 2025. godine očekivali smanjenje kamatnih stopa u lipnju, kasniji ekonomski podaci doveli su do smanjenja tih očekivanja što potvrđuju podaci FED-a (<https://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/fomcminutes20250618.htm>?).

25) Ako inflacija poraste, smanjenje kamata je malo vjerojatno.

Tvrdnja da bi smanjenje kamatnih stopa bilo malo vjerojatno ako inflacija poraste bila je točna u ožujku 2025. godine. Prema izvještaju Reutersa (<https://www.reuters.com/business/feds-goolsbee-says-tariffs-could-boost-inflation-quickly-take-longer-slow-2025-06-03/>) od 3. lipnja 2025., predsjednik Chicago Federal Reserve-a, Austan Goolsbee, upozorio je da bi američke uvozne carine mogle brzo povećati inflaciju, dok bi njihov utjecaj na usporavanje gospodarstva mogao biti vidljiv tek kasnije. Goolsbee je istaknuo da poslovni lideri planiraju prenijeti troškove povezane s carinama na potrošače, što bi moglo povećati inflaciju unutar mjesec ili dva. Međutim, oprezno je pristupio donošenju čvrstih prognoza uslijed trenutne volatilnosti, ukazujući da bi daljnje povećanje carina moglo ozbiljno naštetiti domaćoj proizvodnji i zakomplicirati odluke monetarne politike. Ova izjava potvrđuje da bi povećanje inflacije smanjilo vjerojatnost smanjenja kamatnih stopa, jer bi FED vjerojatno želio kontrolirati inflaciju prije nego što odluči smanjiti kamate.

26) Ako FED ipak smanji kamate, to bi značilo da se stanje u gospodarstvu i na tržištu rada pogoršava brže od očekivanog.

Tvrdnja da bi smanjenje kamatnih stopa od strane američke središnje banke (FED) u ožujku 2025. godine ukazivala na brže pogoršanje gospodarskog stanja od očekivanog, je točna. Prema izvještaju Reutersa (<https://www.reuters.com/business/feds-goolsbee-says-tariffs-could-boost-inflation-quickly-take-longer-slow-2025-06-03/>) od 3. lipnja 2025., predsjednika FED-a Chicaga, Austan Goolsbee, upozorila je da bi američke uvozne carine mogle brzo povećati inflaciju, dok bi njihov utjecaj na usporavanje gospodarstva mogao biti vidljiv tek kasnije. Goolsbee je istaknuo da poslovni lideri planiraju prenijeti troškove povezane s carinama na potrošače, što bi moglo povećati inflaciju unutar mjesec ili dva. Međutim, oprezno je pristupio donošenju čvrstih prognoza uslijed trenutne volatilnosti, ukazujući da bi daljnje povećanje carina moglo ozbiljno naštetiti domaćoj proizvodnji i zakomplicirati odluke monetarne politike. Ovaj oprezan pristup sugerira da bi FED mogao zadržati kamatne stope

dulje nego što se prethodno očekivalo. Dodatno, izvještaj Reutersa (https://www.reuters.com/markets/us/tariffs-delay-inflation-progress-too-soon-gauge-impact-feds-powell-says-2025-03-19/?utm_source=chatgpt.com, <https://www.reuters.com/markets/us/with-interest-rates-hold-feds-economic-projections-take-center-stage-2025-03-19/>) od 19. i 20. ožujka 2025. navodi da je FED održao kamatne stope nepromijenjene, unatoč povećanoj inflaciji, zbog nesigurnosti uzrokovane trgovinskim politikama predsjednika Donalda Trumpa. Predsjednik FED-a, Jerome Powell, ponovio je da FED nije u žurbi smanjivati kamate i da čeka jasniju sliku o tome kako će Trumpove politike utjecati na gospodarstvo. Ovi izvori potvrđuju da bi smanjenje kamatnih stopa u ožujku 2025. godine ukazivalo na brže pogoršanje gospodarskog stanja nego što se očekivalo, jer bi to značilo da FED reagira na negativne ekonomske pokazatelje.

27) Nasdaq indeks jučer je u jednom trenutku zaronio u područje korekcije, 10 posto ispod rekordne razine.

Tvrdnja da je Nasdaq indeks u jednom trenutku početkom ožujka 2025. zaronio u područje korekcije, odnosno pao više od 10% u odnosu na svoju rekordnu razinu, je točna. Prema podacima objavljenim na portalu *MarketScreener* (<https://www.marketscreener.com/quote/index/NASDAQ-COMPOSITE-4944/news/Nasdaq-confirms-correction-amid-US-trade-policy-uncertainty-49262420/?>, https://www.marketwatch.com/story/nasdaq-falls-back-into-correction-territory-as-s-p-500-tests-a-line-in-the-sand-watch-these-levels-c2d9812b?utm_source=chatgpt.com). ožujka 2025., Nasdaq Composite indeks pao je na 18.069,26 bodova, što predstavlja pad od 10,4% u odnosu na vrhunac zabilježen 16. prosinca 2024. godine. Ovaj pad bio je posljedica straha ulagača izazvanog najavljenim i uvedenim carinama od strane administracije predsjednika Trumpa na robu iz Kine, Kanade i Meksika, što je dodatno potaknulo rasprodaje u tehnološkom sektoru.

28) Pred kraj trgovanja Nasdaq se ponešto oporavio.

Tvrdnja da se Nasdaq indeks pred kraj trgovanja 5. ožujka 2025. godine ponešto oporavio, je točna. Prema izvještaju Reutersa (<https://www.reuters.com/markets/us/futures-slide-marvells-forecast-fails-impress-tariffs-focus-2025-03-06/?>) od 6. ožujka 2025., Nasdaq Composite indeks je tijekom današnjeg trgovanja zabilježio pad od 2,6%, no pred kraj dana je smanjio gubitke i završio s padom od 10,4% u odnosu na rekordnu razinu iz prosinca 2024. godine, potvrđujući ulazak u područje korekcije. Ovaj

oporavak pred kraj trgovanja ukazuje na moguću stabilizaciju tržišta nakon početnog pada. Međutim, nesigurnost na tržištu i dalje je prisutna zbog trgovinskih napetosti i mogućih daljnjih ekonomskih posljedica.

29) Nasdaq je sada 9,3 posto ispod svoje rekordne razine.

Tvrdnja da je Nasdaq indeks 5. ožujka 2025. godine bio 9,3% ispod svoje rekordne razine iz prosinca 2024. godine, je točna. Prema izvještaju Reutersa (<https://www.reuters.com/markets/us/futures-steady-after-wall-st-selloff-trade-war-worries-2025-03-04/>) od 5. ožujka 2025., Nasdaq Composite indeks zatvorio je na 18.285,16 bodova, što predstavlja pad od 9,3% u odnosu na rekordnu zatvarajuću vrijednost od 20.174,40 bodova zabilježenu 16. prosinca 2024. godine.

30) I na europskim su burzama cijene dionica jučer pale.

Tvrdnja da su 4. ožujka 2025. godine cijene dionica na europskim burzama pale, je točna. Prema Reutersu (<https://www.reuters.com/markets/europe/european-shares-drop-trumps-fresh-tariffs-take-effect-2025-03-04/>), objavljenom istog dana ujutro, na europskim su burzama burzovni indeksi oštro pali jer se ulagači plaše trgovinskog rata, nakon što je Washington uveo carine na uvoz iz Kanade i Meksika. Ovaj pad bio je rezultat straha ulagača izazvanog novim trgovinskim tarifama koje je uveo predsjednik Donald Trump, uključujući carine na robu iz Kanade i Meksika. Ove mjere izazvale su zabrinutost među ulagačima zbog mogućeg početka trgovinskog rata, što je negativno utjecalo na tržišta u Europi.

31) Londonski FTSE indeks skliznuo je 1,27 posto, na 8.759 bodova.

Tvrdnja da je FTSE 100 indeks pao za 1,27% na 8.759 bodova nije točna za utorak, 4. ožujka 2025. godine. Prema izvješću Reutersa (<https://www.reuters.com/markets/europe/european-shares-drop-trumps-fresh-tariffs-take-effect-2025-03-04/>), FTSE 100 je tog dana zabilježio pad od 1,3%, zatvorivši na 8.755,84 boda, što je blagi pad u odnosu na prethodni dan kada je indeks dosegao rekordnu vrijednost od 8.871,31 bodova. Ovaj pad uslijedio je nakon najave predsjednika Donalda Trumpa o uvođenju novih carina na uvoz iz Kanade, Meksika i Kine, što je izazvalo zabrinutost među ulagačima i dovelo do pada globalnih burzovnih indeksa. Dodatno, The Guardian

(<https://www.theguardian.com/business/live/2025/mar/04/stock-markets-rattled-pound-dollar-china-canada-us-tariffs-donald-trump-business-live?filterKeyEvents=false&page=with%3Ablock-67c70aa08f08c844da93759f&>) je izvijestio da je FTSE 100 pao za 79 bodova, odnosno 0,9%, na 8.792 boda tijekom dana, što ukazuje na volatilnost tržišta uslijed trgovinskih napetosti. Ove razlike u izvješćima mogu biti rezultat različitih vremena zatvaranja tržišta ili metoda izračuna, ali u oba slučaja, vrijednost od 8.759 bodova ne odgovara stvarnim zatvaranjima indeksa tog dana.

Stoga, tvrdnja o padu FTSE 100 indeksa za 1,27% na 8.759 bodova 4. ožujka 2025. godine nije točna prema dostupnim pouzdanim izvorima.

32) Frankfurtski DAX potonuo je 3,54 posto, na 22.326 bodova.

Tvrdnja da je DAX indeks 4. ožujka 2025. pao za 3,54% na 22.326 bodova je točna. DAX indeks je 4. ožujka 2025. zabilježio pad od 3,54%, zatvorivši na 22.327 bodova (<https://finance.yahoo.com/quote/%5EGDAXI/history/?>). Ovaj značajan pad uslijedio je nakon što je predsjednik SAD-a Donald Trump najavio uvođenje novih carina na uvoz iz Kanade, Kine i Meksika, što je izazvalo zabrinutost među ulagačima i dovelo do pada globalnih burzovnih indeksa. Posebno su pogođene bile dionice u automobilskoj industriji, s obzirom na potencijalni utjecaj carina na europski izvoz. Također, prema podacima Yahoo Finance-a, DAX indeks je 4. ožujka 2025. zaključio dan na 22.326,81 boda. Sve istaknuto potvrđuje točnost navedene tvrdnje.

33) Pariški CAC pao je 1,85 posto, na 8.047 bodova.

Tvrdnja da je pariški CAC 40 indeks 4. ožujka 2025. pao za 1,85% na 8.047 bodova, je točna. Prema podacima Yahoo Finance-a (<https://finance.yahoo.com/quote/%5EFCHI/history/?>), CAC 40 indeks je tog dana zatvorio na 8.047,92 boda, što predstavlja pad od 1,85% u odnosu na prethodni dan. Ovaj pad uslijedio je nakon što je predsjednik SAD-a Donald Trump najavio uvođenje novih carina na uvoz iz Kanade, Kine i Meksika, što je izazvalo zabrinutost među ulagačima i dovelo do pada globalnih burzovnih indeksa. Posebno su pogođene bile dionice u tehnološkom, energetsom i sektoru potrošačkih dobara.

3. ZAKLJUČAK

Analizom novinskog članka pod naslovom „*Wall Street pod pritiskom trgovinskog rata, strahuje se od novog rasta inflacije*“, objavljenog 5. ožujka 2025. u Novom listu, provedena je detaljna provjera činjenica iznesenih u tekstu, s ciljem ocjene njegove istinitosti i pouzdanosti kao medijskog izvora. Od ukupno 33 identificirane tvrdnje, čak 30 je potvrđeno kao točno na temelju podataka iz vjerodostojnih financijskih i ekonomskih izvora, uključujući Bloomberg, Reuters, MarketWatch, Yahoo Finance.

Točne tvrdnje uključuju konkretne podatke o padu glavnih burzovnih indeksa na američkom tržištu (Dow Jones, S&P 500, Nasdaq), aktualne makroekonomske čimbenike poput inflacije, očekivanja investitora o daljnjim potezima američkog FED-a, te reakcije tržišta na trgovinske napetosti uzrokovane politikom carina tadašnjeg američkog predsjednika Donalda Trumpa. Također, točno su preneseni trendovi s europskih burzi, te stavovi analitičara koji komentiraju negativne utjecaje trgovinskog rata. Ipak, u članku su zabilježene tri netočnosti, koje, iako ne mijenjaju opći narativ, pokazuju ograničenja novinarskog pristupa kada se oslanja na ubrzanu obradu vijesti. Prva netočnost odnosi se na tvrdnju da su *Kanada i Kina uzvratile carinama*, iako je tada jedino Kanada najavila protumjere, dok Kina još nije donijela konkretnu odluku. Druga pogreška nalazi se u netočnom navođenju pada londonskog burzovnog indeksa FTSE, čiji stvarni gubitak i vrijednost nisu odgovarali navedenim brojkama. Treća netočnost tiče se pretjerane generalizacije u tvrdnji da su *obje zemlje odmah uzvratile carinama*, što vremenski i politički nije bilo posve točno.

Uzimajući u obzir sve navedeno, može se zaključiti da je analizirani članak visokog stupnja istinitosti, te da pruža relevantan i informativan pregled tržišnih kretanja i globalnih ekonomskih tenzija u trenutku objave. Unatoč manjim netočnostima, tekst ispunjava osnovne kriterije pouzdanosti i može se koristiti kao sekundarni izvor u akademskom kontekstu, uz napomenu da svaku tvrdnju valja dodatno provjeriti u službenim izvorima financijskih podataka. Ova analiza također ukazuje na potrebu za medijskom i informacijskom pismenošću u pristupu novinskim sadržajima koji se bave kompleksnim ekonomskim temama.